

Barometr przyjazności legislacyjnej Sejmu dla gospodarki i przedsiębiorczości. Ocena III kwartału 2006 roku.

1. Wprowadzenie

Krajowa Izba Gospodarcza po raz czwarty przedstawia wyniki monitoringu legislacyjnego polskiego Sejmu. Badania przeprowadziliśmy według podobnej, jak w poprzednich kwartałach, metodologii. W styczniu 2006 roku została po raz pierwszy opublikowana kwartalna ocena zatytułowana *Barometr przyjazności legislacyjnej Sejmu dla gospodarki i przedsiębiorczości*. Drugą prognozę opublikowano w kwietniu 2006 r., a trzecia została opracowana w lipcu 2006 roku. Przedstawione opracowanie jest więc czwartym z serii i pozwala na podsumowanie rocznych doświadczeń z prowadzenia monitoringu legislacyjnego.

Przywołane powyżej raporty wywołały duże zainteresowanie środowisk przedsiębiorców i opinii społecznej. Zarówno przedstawiciele przedsiębiorców, jak i środków społecznej komunikacji wskazywali, że badania tego rodzaju są niezbędne, aby społeczeństwo, w tym zwłaszcza środowisko przedsiębiorców, mogło kontrolować jakość procesu legislacyjnego. W rezultacie kontynuujemy proces analizy polityki legislacyjnej Sejmu i przedstawiamy kolejną część barometru legislacyjnego, tym razem dotyczącą aktywności Sejmu w III kwartale 2006 roku. Ocena została przygotowana przez autorów z Krajowej Izby Gospodarczej.

W ramach procedury badawczej skierowano zestaw 32 ustaw (o 9 mniej aniżeli w II kwartale 2006 r.) uchwalonych przez Sejm w III kwartale 2006 roku, wraz z ich opisami, do czterech ekspertów z prośbą o ocenę ich ważności (pięciopunktowa skala ważności) oraz kierunku oddziaływania na rozwój przedsiębiorczości lub gospodarki (dodatni – ujemny). Ekspertami tymi byli: dr Mieczysław Bąk, dr Przemysław Kulawczuk, Piotr Jaworski oraz Andrzej Poszewiecki. Przyjęto skalę od +5 do –5. Skala ta przedstawiała się następująco:

Skala ważności i kierunku oddziaływania ustaw na rozwój przedsiębiorczości lub gospodarki

Ocena	+5	+4	+3	+2	+1	0	-1	-2	-3	-4	-5
Ważność	Bardzo ważna	Ważna	Średnio ważna	Trochę ważna	Młóważna	Nieważna	Młóważna	Trochę ważna	Średnio ważna	Ważna	Bardzo ważna
Kierunek Oddziaływania	POZYTYWNY					Neutralny lub brak	NEGATYWNY				

Uzyskane oceny ekspertów dodano i wyliczono średnią, uzyskując syntetyczny wskaźnik oceny ważności i oddziaływania poszczególnych ustaw na rozwój przedsiębiorczości lub gospodarki. Wskaźnik ten oznaczono jako WWK – **wskaźnik ważności i kierunku oddziaływania ustawy**.

Następnie skonstruowano **indeks przyjazności dla gospodarki** danej partii politycznej podczas indywidualnego głosowania PG. Przyjęto, że im wyższa wartość indeksu, tym większa przyjazność głosowania danej partii dla gospodarki. Maksymalna przyjazność to +5, a maksymalna nieprzyjazność dla gospodarki to -5. Te wartości określają maksymalną i minimalną wartość syntetycznego wskaźnika przyjazności poszczególnej partii podczas indywidualnego głosowania. Jeżeli dana ustawa była ważna i cały skład osobowy danej partii głosował za przyjęciem tej ustawy, to wówczas powinna ona uzyskać ocenę równą pełnej wartości syntetycznego wskaźnika ważności ustawy i kierunku oddziaływania WWK, czyli średnią ocenę ekspertów. Jeżeli wszyscy eksperci przyznali danej ustawie +5 i średnia wynosi 5 oraz wszyscy posłowie danej partii głosowali za tą ustawą, to dana partia dostawała maksymalne 5 punktów.

Ponieważ dana partia mogła głosować w sposób zróżnicowany, głosy na „tak” mnożono przez +1, a głosy na nie przez -1. Głosy posłów wstrzymujących się i nieobecnych wyeliminowano z indeksu. Oznacza to, że absencja zmniejszała wartość indeksu dla partii, jeżeli ustawa była pozytywna dla gospodarki oraz zwiększała wartość indeksu, jeśli ustawa była negatywna dla gospodarki. W opracowaniu przedstawiono wartości **zbiorczych (ogólnych) indeksów**

przyjazności gospodarczej, które stanowią średnią arytmetyczną wyników indeksów dla poszczególnych ustaw dla danej partii i oznaczono jako ZPG.

Uzyskane indeksy przyjazności dla gospodarki danej partii porównano do możliwego do uzyskania w danych warunkach wyniku maksymalnego. Stworzony nowy indeks pokazuje, jak przyjaźnie dla gospodarki głosowały poszczególne partie w stosunku do maksymalnej przyjazności. Indeks ten nazwano **indeksem wykorzystanego potencjału** i oznaczono jako IWP. Indeks ten przedstawiony jest w procentach.

Uzyskane indeksy przyjazności dla gospodarki danej partii porównano również do wyniku większości sejmowej, która ustawę przegłosowała. Stworzony nowy indeks pokazuje, jak głosowała dana partia w stosunku do większości sejmowej. Indeks ten nazwano **indeksem porównania sejmowego** i oznaczono jako IPS. Indeks ten przedstawiony jest w procentach. Wynik powyżej 100% oznacza, że partia głosowała bardziej przyjaźnie dla gospodarki niż większość sejmowa, która przyjęła ustawę, jeżeli ustawa była korzystna dla gospodarki. Jeżeli w ogólnym wymiarze sejmowe głosowania były niekorzystne dla gospodarki, to im niższa ujemna ocena, tym ugrupowanie lepiej głosowało dla gospodarki. Metodologia liczenia wskaźników została szczegółowo omówiona w poprzednich wydaniach barometru legislacyjnego.

2. Ocena przyjazności głosowań sejmowych partii politycznych dla gospodarki i przedsiębiorczości w III kwartale 2006 roku

W trzecim kwartale 2006 roku sytuacja polityczna uległa znacznym zmianom po krótkiej stabilizacji w drugim kwartale. Pomimo okresu wakacyjnego, trwał silny konflikt pomiędzy opozycją a koalicją rządową, która pod koniec tego okresu rozpadła się. Niezależnie od tego, przez okres około pięciu miesięcy utrzymywała się sytuacja, która pozwalała uzyskiwać większość sejmową dla przedłożeń rządowych. Do najważniejszych ustaw, których uchwalenie można ocenić pozytywnie, można zaliczyć:

- 1) Ustawę o zmianie ustawy o Narodowym Planie Rozwoju;
- 2) Zmianę ordynacji podatkowej;
- 3) Ustawę o spółdzielni europejskiej;
- 4) Ustawę o podatku tonażowym;
- 5) Ustawę o biopaliwach;
- 6) Ustawę o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw.

Większość z przedstawionych ustaw spełniała przynajmniej częściowo postulaty przedsiębiorstw. Najważniejszą zmianę stanowiła ustawa o modyfikacji NPR, która zaktualizowała niektóre postanowienia planu w relacji do istniejących potrzeb. Inne ustawy były zasadniczo ważne dla grup branżowych, jednak np. ustawa o podatku tonażowym wprowadzająca inną, niż dotychczas obowiązującą, możliwość opodatkowania statków, co stanowi istotne novum w polskiej praktyce. Poza ustawą o NPR, ciężar gatunkowy tych ustaw dla całej gospodarki był średni lub nieduży. Wśród rozwiązań niekorzystnych warto zwrócić uwagę na ustawę o nadzorze nad rynkiem finansowym, chociaż – jak się wydaje – nadzór będzie miał niewiele do czynienia z przedsiębiorcami niefinansowymi. Eksperti KIG ocenili również negatywnie ustawę wydłużającą terminy wprowadzania gospodarki elektronicznej do administracji. Także zestaw ustaw o służbie cywilnej i wprowadzeniu państwowego zasobu kadrowego nie zyskał ich aprobaty. Jednak o tym, czy obawy o pozamerytorycznym doborze kadrowym do administracji okażą się prawdziwe, zadecyduje praktyka wprowadzania prawa. Inne ustawy miały mniejsze lub neutralne znaczenie z punktu widzenia gospodarki. Spośród 32 uchwalonych przez Sejm ustaw w III kwartale 2006 roku 15 było ocenionych jako obojętne dla gospodarki. Reasumując, należy stwierdzić, że okres stabilizacji sprzyjał przyspieszeniu prac sejmowych nad działalnością legislacyjną, pomimo miesięcznych wakacji.

Na kształt prac parlamentarnych w istotnym stopniu wpłynęły zmiany na stanowisku ministra finansów. W efekcie, projekty ustaw ministerstwa nie były bronione z odpowiednią siłą. Wydaje się, że powrót na stanowisko ministra profesor Zyty Gilowskiej znacznie poprawi tę skuteczność. Z drugiej strony, brak silnego ministra finansów przez kilka miesięcy ograniczył szanse wprowadzenia niekorzystnych dla przedsiębiorczości rozwiązań legislacyjnych, takich jak likwidacja uproszczonych form opodatkowania czy podwyżki akcyz na paliwa płynne i olej opałowy, jeszcze w tym roku. Strona rządowa czeka na wyniki wyborów samorządowych 26 listopada i raczej do tej pory nic niekorzystnego dla przedsiębiorstw nie zostanie uchwalone. Jednak po wyborach samorządowych temat podwyżek podatków może być po raz kolejny dyskutowany. W tym zakresie należy podkreślić z dużym uznaniem, że organizacje przedsiębiorców, sprzeciwiając się działaniom hamującym przedsiębiorczość, uzyskują poparcie posłów – i to nie tylko opozycji, ale także dużej części tych popierających rząd.

W zamieszczonej poniżej tabeli 1, w wierszu pierwszym przedstawiono sumę punktów, które uzyskały poszczególne partie polityczne podczas 32 głosowań sejmowych za swoją postawę

wobec problemu rozwoju gospodarki i przedsiębiorczości. Im więcej punktów uzyskała dana partia, tym bardziej przyjaźnie głosowała dla gospodarki. W drugim wierszu przedstawiono wartości wskaźnika **Ogólnej Przyjazności dla Gospodarki (ZPG)**, które pokazują, ile przeciętnie punktów uzyskiwała poszczególne partie podczas ocenianych 32 głosowań. Oceny w tym wskaźniku mogą wahać się od +5, wtedy gdy dana partia głosuje za ustawami ważnymi dla gospodarki w sposób, który jest korzystny dla gospodarki do -5, gdy partia głosuje przeciwko ustawom korzystnym dla gospodarki. W wierszu trzecim tabeli przedstawiono wartości **indeksów wykorzystania potencjału parlamentarnego IWP** dla wspierania gospodarki. Wskaźniki te pokazują w jakim zakresie dana partia wykorzystwała swój potencjał parlamentarny dla głosowania ustaw korzystnych dla gospodarki. Wskaźnik ten przyjmuje wartości od -100 do +100. Wielkości dodatnie IPW wskazują na generalnie pozytywne nastawienie na wspieranie gospodarki, a ujemne na negatywne nastawienie do gospodarki. Ostatni wiersz pokazuje wartości **wskaźników porównania sejmowego IPS**, których zadaniem jest pokazać, jak dana partia głosowała w porównaniu do większości sejmowej, której hipotetyczny wynik wynosi zawsze 100%. Wartość indeksu powyżej 100 oznacza, że dana partia głosowała korzystniej dla gospodarki niż większość sejmowa, pod warunkiem, że większość sejmowa w ogóle głosowała korzystnie dla gospodarki. Jeżeli większość sejmowa głosowała niekorzystnie dla gospodarki, to im niższa ujemna wartość wskaźnika IPS, tym korzystniej dana partia głosowała dla gospodarki. W tym wypadku lepsze dla gospodarki są wartości ujemne indeksu IPS.

Uzyskane wyniki przedstawiono w poniższej tabelicy 1.

Tabela 1. Wyniki przyjazności partii politycznych dla gospodarki w trakcie głosowań sejmowych w III kwartale 2006 roku

Wskaźniki	LPR	PiS	PO	PSL	Samo- obrona	SLD
Suma punktów uzyskana przez daną partię za głosowania sprzyjające gospodarce	7,09	7,10	16,01	12,36	6,60	12,47
Przeciętna liczba punktów uzyskana przez daną partię na 1 głosowanie – Indeksy Ogólnej Przyjazności dla Gospodarki – ZPG	0,22	0,22	0,50	0,39	0,21	0,39

Indeksy Wykorzystania						
Potencjału do wspierania gospodarki – IWP w %	33,74	33,82	76,25	58,86	31,43	59,37
Indeksy Porównania						
Sejmowego IPS w %	88,58	78,48	225,47	77,19	53,40	188,91

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników głosowań sejmowych

Analizując wyniki III kwartału 2006 r. w legislacji, warto podkreślić, że partie polityczne w coraz większym stopniu wykorzystują swój potencjał do popierania gospodarki. Trzy partie PO, SLD oraz PSL w ponad 50% wykorzystywały swój potencjał do wspierania gospodarki. Wyniki Samoobrony, PIS oraz LPR oscylują w okolicach jednej trzeciej. Najwyższe wyniki w zakresie wykorzystania potencjału do wspierania gospodarki uzyskała PO. Przeciętna liczba punktów, którą uzyskiwały partie przy uchwalaniu ustaw wahała się od 0,21 (Samoobrona) do 0,50 (PO). Były to niewielkie liczby, co świadczy z jednej strony o tym, że Sejm niekoniecznie zajmował się kwestiami kluczowymi a z drugiej, że partie nie zawsze głosowały zgodnie z interesem gospodarki Państwa.

Trend związany z rosnącym zainteresowaniem partii politycznych wspieraniem gospodarki został utrzymany. Wszystkie partie zostały ocenione jako ukierunkowane w stronę przedsiębiorców (choć oczywiście w różnym stopniu). W poniższych tablicach 2–5 przedstawiono wyniki uzyskane przez ugrupowania polityczne reprezentowane w Sejmie w okresie ostatnich czterech kwartałów. Po bardzo złym I kwartale zaznacza się i stabilizuje poprawa dotycząca kwartału II i III. Bardzo korzystną informacją w tym zakresie jest znaczący wzrost wpierania gospodarki przez PSL, które dołączyło do osiagających dobre oceny w tym zakresie – PO i SLD. Nadmierna dyscyplina koalicyjna spowodowała, że partie koalicji rządowej osiągnęły gorsze wyniki punktowe, ponieważ głosowały za wszystkimi przedłożeńiami rządowymi, również tymi niekorzystnymi lub mało korzystnymi dla przedsiębiorstw.

Tablica 2. Sumy punktów uzyskane przez poszczególne partie

Suma punktów uzyskana przez daną partię za głosowania sprzyjające gospodarce	LPR	PiS	PO	PSL	Samoobrona	SLD
IV Kwartał 2005	2,67	2,69	5,78	5,75	3,19	7,40
I Kwartał 2006	-3,32	-3,22	5,63	-1,58	-3,96	6,56
II Kwartał 2006	10,42	11,31	13,55	10,38	10,85	19,87

III Kwartał 2006	7,09	7,10	16,01	12,36	6,60	12,47
------------------	------	------	-------	-------	------	-------

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników głosowań sejmowych

Tablica 2. Przeciętna liczba punktów uzyskana przez daną partię na 1 głosowanie

Przeciętna liczba punktów uzyskana przez daną partię na 1 głosowanie – Indeksy Ogólnej Przyjazności dla Gospodarki – ZPG	LPR	PiS	PO	PSL	Samoobrona	SLD
IV Kwartał 2005	0,13	0,13	0,28	0,27	0,15	0,35
I Kwartał 2006	-0,11	-0,10	0,18	-0,05	-0,13	0,21
II Kwartał 2006	0,25	0,28	0,33	0,25	0,26	0,48
III Kwartał 2006	0,22	0,22	0,50	0,39	0,21	0,39

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników głosowań sejmowych

Tablica 3. Indeksy wykorzystania potencjału partii politycznych do wspierania gospodarki

Indeksy Wykorzystania Potencjału do wspierania gospodarki – IWP w %	LPR	PiS	PO	PSL	Samoobrona	SLD
IV Kwartał 2005	14,03%	14,15%	30,40%	30,25%	16,79%	38,95%
I Kwartał 2006	-18,43	-17,89	31,24	-8,75	-21,99	36,41
II Kwartał 2006	36,97	40,11	48,04	36,82	38,49	70,47
III Kwartał 2006	33,74	33,82	76,25	58,86	31,43	59,37

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników głosowań sejmowych

Tablica 4. Indeksy porównania sejmowego

Indeksy Porównania Sejmowego IPS w %	LPR	PiS	PO	PSL	Samoobrona	SLD
IV Kwartał 2005	88,89%	89,60%	192,55%	191,56%	106,35%	246,68%
I Kwartał 2006	100,03	97,09	-169,58	47,48	119,35	-197,61
II Kwartał 2006	85,45	101,11	119,77	76,66	104,53	183,08
III Kwartał 2006	88,58	78,48	225,47	77,19	53,40	188,91

Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników głosowań sejmowych

Partiami, które w największym stopniu wykorzystywały swój potencjał parlamentarny do wspierania gospodarki były PO (76,25%) oraz SLD (59,37%). Relatywnie wysoki wynik (58,86%) uzyskało PSL. Pozostałe partie uzyskały niższe wartości tego wskaźnika. Warto zauważyć, że w III kwartale 2006 roku nie było wyraźnego lidera wśród grona koalicjantów.

Analizując indeksy porównania sejmowego, warto zwrócić uwagę na to, że partią, która najczęściej głosowała tak jak większość Sejmu była LPR. Uzyskała ona wynik 88,58%, czyli była najbliższą wzorca zwycięskich głosowań 100%. Najdalej od tego wzorca znalazła się PO z wynikiem 225,47%. Najślabszym dopasowaniem do wzorca w koalicji charakteryzowała się Samoobrona z wynikiem 53,4%.

Ponieważ większość głosowała raczej pozytywnie dla gospodarki to im wyższa wartość indeksu w tym przypadku – tym większe poparcie dla propozycji wspierających gospodarkę. W tym aspekcie przodowała PO, a na drugim miejscu znalazły się razem SLD i PSL.

Reasumując, działalność ustawodawcza sejmu w III kwartale 2006 była neutralna lub lekko sprzyjająca dla gospodarki. Faktycznym problemem pracy ustawodawczej Sejmu w III kwartale 2006 roku było niezbyt duże znaczenie uchwalanych ustaw dla gospodarki. Pomimo tego, przedłożenia legislacyjne rządu w III kwartale 2006 roku należy ocenić lekko pozytywnie.

3. Zagrożenia legislacyjne dla gospodarki na dalszą część roku 2006 i rok 2007

Uważamy, że nadal istnieją stwierdzone zagrożenia legislacyjne, określone przez ekspertów KIG w raporcie z II kwartału. Zaliczyć do nich można negatywny wpływ zapowiadanej podwyżki poziomu akcyz. Ponadto na odległą przyszłość (rok 2009) przełożono decyzje w sprawie obniżek PIT, co wzbudza słuszne obawy podatników, że rząd oferuje obniżki PIT do 18 i 32% pozornie. Reforma finansów publicznych została odłożona na nieokreśloną przyszłość.

Poważnym zagrożeniem jest niebezpieczeństwo kontynuacji mało skutecznej polityki legislacyjnej poprzedniego rządu Kazimierza Marcinkiewicza. Duży nacisk na PR bardzo korzystnie wpływał na poziom popularności urzędującego wówczas Prezesa Rady Ministrów, ale nie przybliżał warunków działania polskich przedsiębiorstw do warunków panujących w innych przodujących krajach. W tym aspekcie przedsiębiorcy z nadzieją przyjęli zmianę na stanowisku Prezesa Rady Ministrów, licząc na podejście rzeczowe, skierowane na rozwiązywanie problemów, a nie działania pozorowane.

Jednocześnie z analizy sytuacji legislacyjnej II i III kwartału ciągle aktualna jest zdobyta nauka. Jeżeli rząd chce realizować kontrowersyjne inicjatywy legislacyjne, to warto poddać je konsultacjom społecznym oraz zasięgnąć opinii Prezydenta RP. Ta dodatkowa wiedza należy się zwłaszcza ministerstwu finansów, które nie musiałyby podejmować działań z góry skazanych na niepowodzenie. Krótki upływ czasu działania nowego Prezesa Rady Ministrów nie pozwala na ocenę skuteczności działań legislacyjnych jego rządu, chociaż trzeba przyznać, że – pomimo okresu wakacyjnego – Sejm był w stanie sfinalizować szereg, w większości dobrych dla przedsiębiorczości, propozycji legislacyjnych rządu. Warto jednak w znacznie większym stopniu wsłuchiwać się w głos opinii społecznej i ekspertów, aby unikać niepotrzebnych zadrażnień ze środowiskami społecznymi.

Skala ważności i kierunki oddziaływania ustaw na rozwój przedsiębiorczości lub gospodarki w III kwartale 2006 roku

I p	Przegłosowany w sejmie projekt ustawy	L P R	Pi S	P O	P S L	Samoobrona	S L D	Ocena Ekspertów	Maksymalna liczba punktów
1	Ustawa o zmianie ustawy o Narodowym Planie Rozwoju oraz niektórych innych ustaw	2,59	2,81	2,86	2,40	2,56	2,56	3	3
2	Ustawa o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy	0,62	0,66	0,71	0,66	0,63	0,61	0,75	0,75
3	Ustawa o dokumentach paszportowych	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0
4	Ustawa o zmianie ustawy – Ordynacja podatkowa	1,66	1,86	1,91	1,60	1,71	-1,42	2	2
5	Ustawa o zmianie Ustawa o podatku od towarów i usług	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0
6	Ustawa o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0
7	Ustawa o zmianie ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze	-0,67	-0,70	0,72	0,54	-0,64	0,64	-0,75	0,75

	środków publicznych								
8	Ustawa o zmianie ustawy o Policji oraz niektórych innych ustaw	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0
9	Ustawa o zmianie ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o zmianie Ustawa – Prawo o adwokaturze i niektórych innych ustaw	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0
10	Ustawa o nadzorze nad rynkiem finansowym	-2,47	-2,63	2,52	0,44	-2,45	2,25	-2,75	2,75
11	Ustawa o zmianie ustawy – Prawo energetyczne	0,48	0,47	0,44	0,44	0,43	0,42	0,5	0,5
12	Ustawa zmieniająca ustawę o zmianie organizacji rynku mleka i przetworów mlecznych	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0
13	Ustawa o zmianie ustawy o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych oraz ustawy o podpisie elektronicznym	-1,45	-1,37	0,00	-1,32	-1,17	-0,16	-1,5	1,5
14	Ustawa o zmianie ustawy – Ordynacja wyborcza do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0
15	Ustawa o paszach	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0
16	Ustawa o zmianie ustawy o transporcie kolejowym	0,45	0,41	0,44	0,38	0,41	0,43	0,5	0,5
17	Ustawa o spółdzielni europejskiej	1,03	1,02	1,11	0,95	1,00	1,05	1,25	1,25
18	Ustawa o zmianie ustawy o świadczeniu	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0

8	koronnym oraz ustawy o ochronie informacji niejawnych								
19	Ustawa o przekazaniu środków finansowych świadczeniodawcom na wzrost wynagrodzeń	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0
20	Ustawa o podatku tonażowym	1,25	1,19	1,12	0,95	1,11	1,05	1,25	1,25
21	Ustawa o służbie cywilnej	-0,62	-0,98	0,85	0,76	-0,93	0,75	-1	1
22	Ustawa o państwowym zasobie kadrowym, obsadzaniu wysokich stanowisk państwowych oraz o zmianie niektórych ustaw	-0,43	-0,49	0,43	0,38	-0,46	0,37	-0,5	0,5
23	Ustawa o zmianie ustawy – Prawo geologiczne i górnicze	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0
24	Ustawa o zmianie ustawy o pracownikach samorządowych	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0
25	Ustawa o bezpieczeństwie żywności i żywienia	0,67	0,68	0,68	0,60	0,56	0,60	0,75	0,75
26	Ustawa o biopaliwach, paliwach odnawialnych i zasadach ich promocji	1,08	1,19	1,11	1,15	1,07	0,95	1,25	1,25
27	Ustawa o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw	1,03	1,17	1,13	1,15	1,07	0,95	1,25	1,25
28	Ustawa o zmianie ustawy z dnia 16 lipca 1998 r. Ordynacja wyborcza do rad gmin, powiatów i sejmików województw oraz Ustawa z 20 czerwca 2002 r. o bezpośrednim wyborze wójta,	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0

	burmistrza i prezydenta								
29	Ustawa o finansowym wsparciu rodzin w nabywaniu własnego mieszkania	0,86	0,93	-0,93	0,40	0,84	0,58	1	1
30	Ustawa o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów wojskowych oraz ustawy o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0
31	Ustawa o przejrzystości stosunków finansowych pomiędzy organami publicznymi a przedsiębiorcami publicznymi oraz o przejrzystości finansowej niektórych przedsiębiorców	1,00	0,90	0,93	0,88	0,87	0,84	1	1
32	Ustawa o zmianie ustawy – Prawo o ruchu drogowym	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0